

Välkommen till framtidsfonderna

Framtidsfonderna är medel för utveckling och är tänkta att stimulera effektivare och smartare lösningar, ge Nackasamhället större mervärde och möjliggöra utveckling och innovation som inte annars varit möjliga i närtid.

Kriterier

Följande kriterier är fastställda av kommunstyrelsen för att kunna bli tilldelade medel ur fonderna;

- Extraordinära insatser som vi normalt inte kan hantera i driftsbudgeten.
- Av engångskaraktär och får inte medföra utökad driftsram efter genomförande.
- Ska skapa mätbart värde för Nackaborna och ge långsiktiga positiva effekter.
- Insatserna ska vara i linje med övergripande mål
- Nyttänkande och utvecklande av nya arbetssätt för att "Växa-utan-att växa".
- Stödja ambitionen 10 procent bästa kvalitet och 25 procent mest kostnadseffektiv.
- Kan finansiera utvecklingstid och/eller tjänster, inte rena investeringar.

Fonder

Framtids- och utvecklingsfond (50 miljoner kronor)

Pengar från fonden ska kunna användas för strategiska framtidsinsatser. Det kan till exempel handla om digitaliseringsprojekt, teknik i äldreomsorgen, Vercity, EdTest-projektet, lärarutbildning, strategisk kommunikation främst kring stadsutveckling och insatser inom ramen för Konsten att skapa stad.

Kompetensfond (30 miljoner kronor)

Utbildnings- och fortbildningsinsatser för att höja kompetensen inom främst äldreomsorgen och socialtjänsten, men även insatser för att höja kompetensen inom förskolan. Där kan exempelvis medfinansiering för äldreomsorgslyftet och en särskild språksatsning för personal i äldreomsorgen finansieras.

Trygghetsfond (15 miljoner kronor)

Syftet med fonden är att kunna vidta ytterligare insatser för att öka tryggheten och motverka brottslighet, givetvis inom ramen för vad som ligger inom den kommunala kompetensen. Det kan till exempel röra sig om olika preventiva sociala åtgärder och projekt för att minska droganvändningen i

Nacka i enlighet med strategin "Ett drogfritt Nacka för unga". Kameraövervakning, ordningsvakter och extra belysningsinsatser kan också vara aktuella.

Miljö- och klimatfond (30 miljoner kronor)

Insatser för att bidra till att Nacka ska vara en ännu mer klimatsmart och miljövänlig kommun och att vi kan uppnå de miljöambitioner som vi lyfter fram i majoritetsprogrammet. Det kan till exempel handla om sjörestaurering, iordningställande av nya naturreservat, skogsvård, underlätta båtpendling och laddstolpar.

Ansökan

Den praktiska hanteringen av alla ansökningar sker genom en fondgrupp och ett fondråd. Deras primära uppdrag är att säkerställa att kommunstyrelsens kriterier för framtidsfonderna är uppfyllda och varje ansökan ställs också mot Nacka kommuns styrmodell, kvarvarande medel i fonderna och mot liknande initiativ som redan har beviljats medel.

Efter att en ansökan om medel ur framtidsfonderna är inskickad sker följande:

1. Fondgruppen kallar till ett avstämningsmöte där respektive projekt får beskriva sin ansökan och projektets målsättning.
2. Fondgruppen ställer ansökan mot de kriterier som kommunstyrelsen har fastställt för att kunna få medel ur framtidsfonderna.
3. Ansökningarna presenteras för fondrådet av ansvarig direktör/projektledare.
4. Eventuellt återkommer fondgruppen till respektive projekt om något behöver klarläggas.
5. Ansökningarna presenteras för politiken för vidare beredning i KSAU och KS.
6. Beslut i KSAU och KS
7. De projekt som har beviljats medel ur fonderna ska löpande avrapporteras till kommunstyrelsen avseende effekt och ekonomiskt utfall

Beslut om medel ur framtidsfonderna sker i samband med varje tertialbokslut och sista ansökningsdag för respektive tertial ligger normalt sett i februari, april och i augusti varje år tills alla medel är förbrukade.

Personuppgifter

Förnamn:	Emma
Efternamn:	Östlund
Titel:	Enhetschef strategiskt klimat- och miljöarbete
Enhet/Verksamhet:	Strategiskt klimat och miljöarbete
E-post:	emma.ostlund@nacka.se
Mobil:	070-4319862
Ansvarskod:	19700

Generell information

Projektname:	Energikassen
Projektstart:	Juni 2024
Projektstut:	December 2025
Framtidsfond:	Miljö- och klimatfond
Ansökt belopp:	235 000 kr (350 000 vid option)
Nämnd/Process ägare:	KS
Ansvarig direktör/direktörer:	Charlotte Persson
E-post:	charlotte.2.persson@nacka.se
Projektledare:	Per Lesse
E-post:	per.lesse@nacka.se

Beskriv projektet utifrån nedanstående frågeställningar.

1. Bakgrund till utvecklingsinitiativet. Hänvisa vid behov till relevant information/tidigare fattade beslut/pågående projekt

I Nacka bidrar konsumtion och transporter till stor del av klimatpåverkan inom kommunens territorium. Klimatpåverkan från energianvändningen har minskat mycket sedan 90-talet fram till idag, till stor del på grund av minskade utsläpp från fjärrvärmens men även till följd av att den totala användningen av el och fjärrvärme minskat.

På medborgarnivå står dock boendet för cirka en femtedel av klimatpåverkan per person (Naturvårdsverket; *Konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp per person och år*; 2021). Andra stora utsläppsposter kommer från transporter, livsmedel samt övrigt (rekreation, kultur, kläder, skor, hälso- och sjukvård mm). För att fokusera på det som ger bäst effekt inom klimatområdet bör insatser riktat till invånare fokusera på de fyra stora konsumtionsområdena: boende (energianvändning och renoveringar), transporter, livsmedel och övrigt. Småhus i Nacka värms till en tredjedel upp med direktverkande eller vattenburen elvärme och en femtedel värms med värmepump. Småhusägarna påverkas därför negativt vid högre elpriser och effektivisering efterfrågas vid energirådgivningsbesök för att spara såväl pengar som klimat.

I SCB:s medborgarundersökning 2023 kan man utläsa att andelen kommuninvånare som är nöjda med kommunens information om hur de kan minska sin klimat- och miljöpåverkan ökar. År 2023 gav 53 % höga betyg på frågan medan svaren 2022 var 50 % och 2021 var 45 %. En trend som vi vill ska fortsätta genom tydlig, trovärdig och engagerad rådgivning inom klimat- och miljöområdet. För omställning kopplat till boendets klimatpåverkan bedriver Nacka energi- och klimatrådgivning till invånare och företag i kommunen. Energi- och klimatrådgivningen är finansierad via Energimyndigheten och har länge varit konsultbaserad i kommunen. Men år 2023 anställdes i enlighet med 25-punktsöverenskommelsen mellan alliansen och miljöpartiet en projektanställt klimat- och energirådgivare finansierad via framtidsfonderna.

2. Beskriv vad som konkret ska göras inom ramen för projektet.

Energi- och klimatrådgivningen i Nacka är efterfrågad, under 2023 utfördes cirka 70 rådgivningar till boende i kommunen. För att ytterligare stimulera Nackabornas engagemang i fråga om energieffektivisering och hjälpa dem att själva hitta hemmets energitjuvar vill vi söka medel för "Energikassar" för utlåning via kommunens bibliotek samt en uppsättning verktyg till energi- och klimatrådgivaren. Energikassarna kommer även erbjudas för hemlåning till företag.

Energikassarna avses innehålla värmekamera som visar byggnadens värmeläckage, en energimätare som enkelt kopplas till apparater för att mäta energianvändningen, en hygrometer som visar temperatur och luftfuktighet i byggnaden samt en rökpenna som används för att upptäcka drag vid fönster och dörrar.

Energikassar lånas för närvarande ut i andra regioner i Sverige med hög efterfrågan och stort intresse från lokala media (ex. i Blekinge/Tingsryd), i Stockholmsregionen finns dock ingen kommun som erbjuder energikassar och Nacka skulle med denna insats vara först i regionen med att erbjuda energikassar till sina invånare och till företag i kommunen.

Vår bedömning är att kassarna är mest intressanta för våra invånare som bor i villa och radhus därför avser vi ta fram två kassar till biblioteken i Älta och Saltsjöbaden. Även biblioteket i Nacka forum ges två stycken energikassar då biblioteket är beläget i Nacka Forum, en målpunkt för hela

Nacka. Övriga bibliotek erbjuds en kasse vardera. De två extra kassarna kan sedan omlokaliseras utifrån efterfrågan.

En del av biblioteken lånar redan ut elmätare och har system för detta – men då övriga instrument i "Energikassen" kostar mer har de inte möjlighet att prioritera inköp av dessa i sin budget. Inköp av "Energikassar" ryms ej heller i det bidrag från Energimyndigheten som finansierar kommunens energi- och klimatrådgivare.

Tanken är att energikassarna kan lånas hem en vecka i taget. Enklare instruktioner följer med så att Nackaborna själva kan använda utrustningen. Därefter kan de kontakta energi- och klimatrådgivaren för att få stöd och råd om vilka energiförbättrande åtgärder som kan vara lämpliga. Kassarna ger invånarna själva möjlighet att ta kontroll över hemmets energiförbrukning och ger en mer riktad och väl förberedd rådgivning vilket kan effektivisera och förbättra rådgivarens arbete samt invånarnas upplevelse från rådgivningen.

Medföljande instruktion kompletteras med en instruktionsfilm om hur verktygen används. Instruktionsfilmen spelas in och läggs upp på Nacka kommuns hemsida.

Kassarna bidrar till engagemang och till att Nacka kan bli en ännu mer klimatsmart och miljövänlig kommun. Energikassarna avses vara möjliga att låna från oktober 2024, då inkommande rådgivningar ökar under hösten och vintern då intresset för energikostnader och energieffektivisering är som högst. Information om kassarna ges via Nacka.se, sociala medier, affischering på biblioteken samt via information i Nacka-Värmdöposten /nvp.se vid 4 tillfällen 2024–2025. I ordinarie tidning samt i temanumret hus och hem.

Enkel aktivitets- och tidplan:

1. Dialog mellan bibliotek och energi- och klimatrådgivare (juni 2024)
2. Layout av kasse (juni 2024)
3. Inköp av ingående verktyg / instrument samt kassar (juni 2024)
4. Instruktionsblad samt instruktionsfilm för användning (augusti-september 2024)
5. Leverans av "Energikassar" till biblioteken (september/oktober 2024)
6. Information till Nackaborna och Nackas företag om "Energikassar" och energi- och klimatrådgivning (oktober 2024 på hemsida, sociala medier och i Nacka Värmdöposten). Informationsinsatser i görs höst samt tidig vår även 2025.
7. Uppföljning av utlåning (antal), nytta inför rådgivning (kvalitativt i samtal med rådgivare) samt genomförda åtgärder till följd av energikasse och rådgivning (mail till rådsökande, ingår redan som uppföljning från och med i år). Genomförs 2024 och 2025 initialt, men kan integreras i årlig uppföljning av energi- och klimatrådgivningen.
8. Om efterfrågan på energikassarna blir hög kan ytterligare energikassar köpas in för utlåning via biblioteken. Detta kompletterande inköp läggs som option i ansökan.

3. Beskriv det förväntade resultatet efter genomfört projekt.

Ökad kännedom om energi- och klimatrådgivningen genom marknadsförande insats kring energikassarna. Projektet kan även bidra till förbättrade resultat i SCB:s medborgarundersökningen avseende kommuninvånarnas uppfattning om kommunens klimat- och miljöinformation. "Energikassarna" bedöms ge bra kommunikativt värde då de är konkreta och ger direkt nytta och engagemang till invånarna.

Projektet bedöms även bidra till effektivare och bättre riktad rådgivning utan ökad arbetsbelastning för energi- och klimatrådgivaren då de rådsökande själva har gjort en kartläggning inför rådgivningen och kan få väl riktade tips och råd. Det kan öka effektiviteten i energirådgivarens arbete och avlasta i perioder av många inkommande ansökningar.

4. Beskriv på vilket sätt projektet ger ökad nytta för nackaborna/kunderna/de vi är till för.

Ökad individuell kunskap och kännedom om hemmets och lokalers energitjuvar och i förlängningen energi-, klimat och kostnadsbesparande åtgärder för ökad energieffektivitet hos småhusägare, bostadsrättsföreningar och verksamheter i kommunen.

Energikassen kan sänka tröskeln för att ta kontakt med kommunens energi- och klimatrådgivare då man bygger upp den egna kunskapen inför rådgivningstillfället.

Nackaborna och Nackas företag får tydligt och konkret ta del av energi- och klimatrådgivningens erbjudande via biblioteken på olika håll i kommunen.

5. På vilket sätt stödjer projektansökan Nackas fyra övergripande mål.

Maximalt värde för skattepengarna – Kassarna ger invånarna själva möjlighet att ta kontroll över hemmets energiförbrukning och ger en mer riktad och väl förberedd rådgivning vilket kan effektivisera och förbättra rådgivarens arbete.

Bästa utveckling för alla - Genom projektet energikassen ges tillgång för alla Nackabor att skapa sig kunskap om energianvändning i hemmet. Energikassarna erbjuds på samtliga sex bibliotek i kommunen vilket gör att vi når ut till flera geografiska områden. Verktygen i energikassen behövs bara en gång och erbjudandet ger därför stor nytta för den enskilda användaren (låntagaren) som inte behöver investera i dessa själv.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka - Att förbättra energi- och klimatrådgivningen till invånarna genom Energikassar bedöms i förlängningen kunna bidra till lägre energiförbrukning och därigenom lägre klimatpåverkan och lägre kostnader för invånarna.

Stark och balanserad tillväxt – Projektet kan bidra till en lägre arbetsbelastning för kommunens energi- och klimatrådgivare då de rådsökande själva initialt kan identifiera energitjuvar och åtgärder i sina fastigheter. Under höst- och vintern är trycket på rådgivning högt, då kan de rådsökande hänvisas till bibliotekens utlåning av energikassar inför rådgivningen vilket är positivt om rådgivningen på grund av hög arbetsbelastning planeras in en bit fram i tid.

6. BUDGET – Ladda upp budget (obs. beskriv gärna posterna i budgeten. Dela upp budgeten för varje år om projektet löper över fler år.

Aktivitet /produkt	Antal	Kostnad (kr)	År
Kommunikatör (arbetsinsats)		40 000 kr	2024- 2025
Grafisk profil av kassar, informationsblad och annons (ateljén)		20 000 kr	2024
Instruktionsfilm		40 000 kr	2024
Annonsering i Nacka-Värmdöposten	4 ggr	50 000 kr	2024 / 2025
Kassar	10 st	10 000 kr	2024
Värmekamera	10 st	50 000 kr	2024
Energimätare	20 st	10 000 kr	2024
Hygrometer	10 st	10 000 kr	2024
Rökpenna	10 st	5 000 kr	2024
Total budget		235 000 kr	2024/2025
Option	Dubblering av antal energikassar till biblioteken vid hög efterfrågan och gott resultat i uppföljning och utvärdering. Samt fortsatt annonsering i Nacka-Värmdöposten även 2026.	115 000 kr	2025 / 2026

7. Övrig relevant information - Här kan du lämna ytterligare information som du tror är viktig för bedömning och prioritering av er projektansökan. Hjälpt beslutsfattarna att förstå vikten för Nacka kommun av att projektet genomförs.